

WZC's en rol van CRA/huisartsen
Wat leerde de COVID uitbraak ons.

Wat anders bij een nieuwe uitbraak

Diagnostics

Quality of care

Education
development

Care for the
elderly

Data over wat er gebeurd is

Leeftijdsgroep / Jaar	2019		2020	
	N	%	N	%
<70	3 560	4,3	3 543	4,3
70-74	3 553	4,2	3 502	4,3
75-79	6 436	7,7	6 165	7,5
80-84	14 382	17,2	13 808	16,9
85-89	24 444	29,2	23 103	28,2
90-94	21 829	26,1	21 818	26,6
95+	9 482	11,3	9 971	12,2
Totaal	83 686	100,0	81 911	100,0

Noot: Leeftijd volgens geboortejaar = (observatiejaar – geboortejaar).

Bron: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming; bewerking: Statistiek Vlaanderen.

Tabel 3.4. Verdeling van de bewoners van woonzorgcentra per sector van de voorziening, maart-mei 2019 en maart-mei 2020, gemiddeld aantal bewoners en % in het totaal

Sector / Jaar	2019		2020	
	N	%	N	%
Commercieel	14 198	17,0	14 073	17,2
Openbaar	25 261	30,2	24 401	29,8
vzw	44 227	52,8	43 437	53,0
Totaal	83 686	100,0	81 911	100,0

Bron: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming; bewerking: Statistiek Vlaanderen.

Woongegelegenheid / Jaar	2019		2020	
	N	%	N	%
CVK	3 189	3,8	2 421	3,0
ROB	31 269	37,4	26 835	32,8
RVT	49 228	58,8	52 656	64,3
Totaal	83 686	100,0	81 911	100,0

Bron: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming; bewerking: Statistiek Vlaanderen.

Afhankelijkheid / Jaar	2019		2020	
	N	%	N	%
A	10 134	12,1	9 336	11,4
B	27 450	32,8	28 073	34,3
C	10 099	12,1	10 062	12,3
Cd	26 969	32,2	26 160	31,9
D	3 192	3,8	3 028	3,7
O	5 842	7,0	5 252	6,4
Totaal	83 686	100,0	81 911	100,0

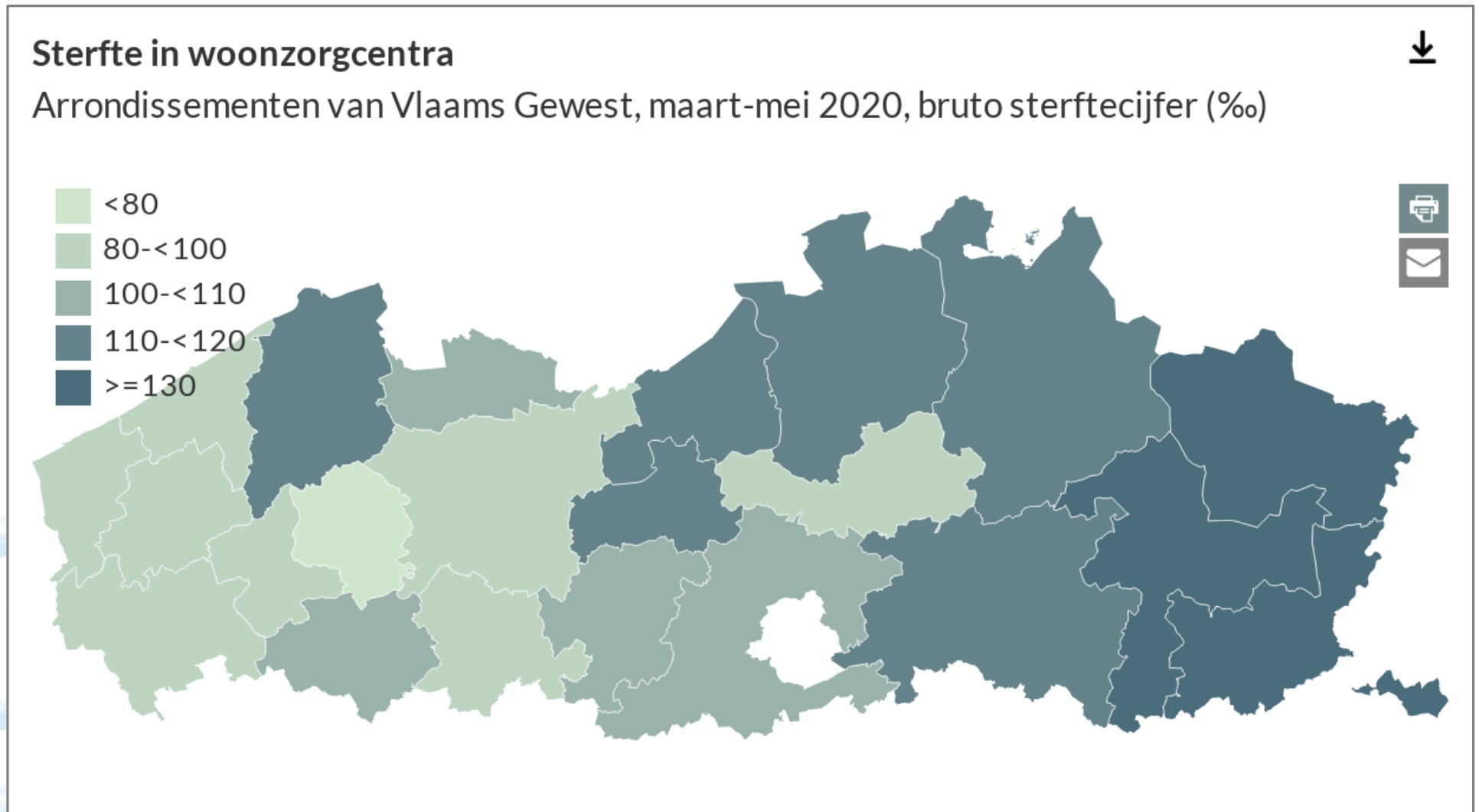
Bron: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming; bewerking: Statistiek Vlaanderen.

Tabel 4.2a. Totale sterfte bij bewoners van woonzorgcentra en bruto sterftecijfer per leeftijdsgroep, maart-mei 2019 en maart-mei 2020, totaal aantal en bruto sterftecijfer (‰)

Geslacht / Jaar	N overlijdens			Bruto sterftecijfer		
	2019	2020	% Δ	2019	2020	Δ in pmp
<70	118	175	+48	33	49	+16
70-74	169	247	+46	48	71	+23
75-79	370	549	+48	57	89	+32
80-84	867	1 394	+61	60	101	+41
85-89	1 647	2 535	+54	67	110	+42
90-94	1 749	2 649	+51	80	121	+41
95+	995	1 483	+49	105	149	+44
Totaal	5 915	9 032	+53	71	110	+39

Bron: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming; bewerking: Statistiek Vlaanderen.

Kaart 1. Woonzorgcentra, bruto sterftecijfer per arrondissement

Bron: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming; bewerking: Statistiek Vlaanderen.

Tabel 4.5c. Totale en Covid-19 sterfte bij bewoners van woonzorgcentra, per sector voorziening, maart-mei 2020, aantallen en procentueel aandeel van Covid-19 sterfte in de totale sterfte

Sector / Jaar	N Totale sterfte	Covid-19 sterfte	
		N	% in Totale sterfte
Commercieel	1 526	407	26,7
Openbaar	2 631	733	27,9
vzw	4 875	1 318	27,0
Totaal	9 032	2 458	27,2

Noot: P-waarde van $X^2 = 0,65$ -> geen statistisch significant verband (bij $\alpha = 0,05$).

Bron: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming, Agentschap Zorg en Gezondheid; bewerking: Statistiek Vlaanderen.

Wat gebeurde er in Leuven

- Midden maart: toch beginnen testen hier en daar (tegen richtlijnen)
- Tegen 20-25 maart: veel plaatsen al een echte uitbraak
- Bijna geen beschermings-materiaal en personeelsuitval
- Weinig adviezen op dat moment
 - Toch isoleren/cohorteren
 - Elkaar ondersteunen samen met Geriaters en ZH
- Groter verschillen tussen WZC afhankelijk van directies

Welke problemen hadden we?

- Einde Maart: chaos op de afdelingen met uitbraak
 - Amper richtlijnen, amper materiaal
 - Ziek personeel dat mocht/moest blijven werken tenzij duidelijk koorts
 - Huisartsen zich aan het herorganiseren na stilleggen normale praktijkvoering. Sommige kwamen nog naar WZC andere niet
 - Als CRA namen we de wachtdienst over
- Begin april:
 - >10 overlijdens op eerste afdeling met usual care
 - Vermoeden van uitbraak op 4 van de 8 andere afdelingen
 - Continu gevecht voor testen geanalyseerd te krijgen

Te veel problemen tegelijk

- Beschermingsmateriaal en correct gebruik ervan
- Test strategie, zien van testresultaten
- Isolatie van verdachte personen
- Cohorteren van besmette personen in bijna vol WZC
- Hoelang cohorteren?
- Wie hospitaliseren en wie niet
- Communicatie met familie
- Overleg CRA-huisartsen-geriaters
- Medische permanentie
- Welk medisch beleid

Oplossing deel A: testen en isoleren

- Meten parameters en observaties en iedereen verdacht testen en isoleren
- Iedere bewoner krijgt een kleurcode en bijhorende maatregelen en materiaalgebruik
 - Rood: verdacht
 - Oranje: nog besmettelijk
 - Groen: niet verdacht
 - Blauw: post Covid en niet meer besmettelijk

Oplossing deel B: cohorteafdeling

- Alleen besmette bewoners
- Apart team personeel
- Strikte opvolging parameters, dagelijks toeren door 1 arts
- ABC Codes

Code	Betekenis	Specifische COVID
A	Alles doen, verlengen van het leven.	
B	Behoud van functies en dus wel nog hospitalisatie.	
C+	Maximaal Comfort bieden, geen hospitalisatie.	Wel nog subcutaan vocht toedienen, indien nuttig.
C-	Maximaal Comfort bieden.	Geen vocht subcutaan geven.
T	Terminaal en laatste levensfase.	Bezoek toestaan onder strikte voorwaarden.

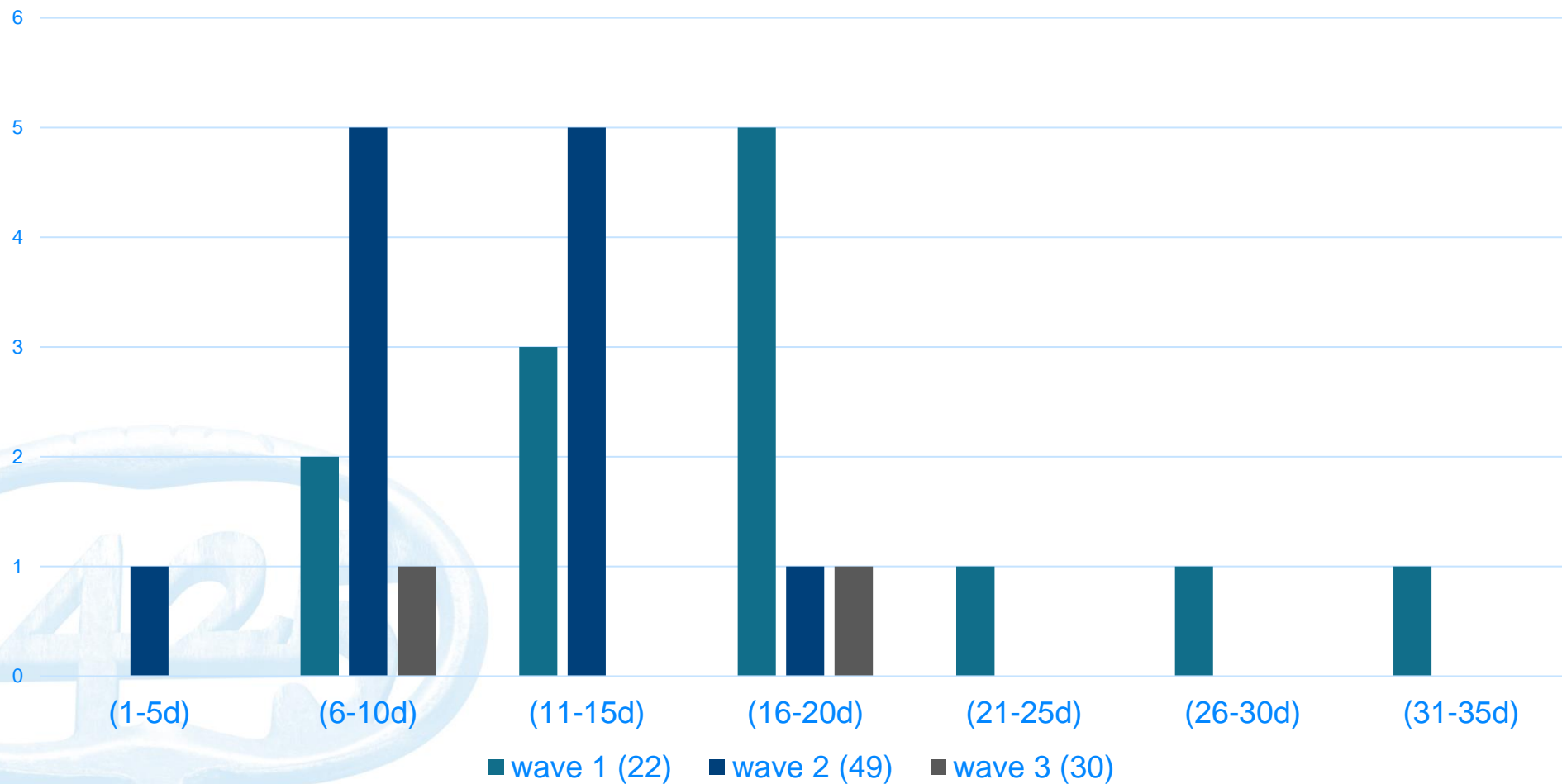
Oplossing deel C: Medisch beleid

- Klein team (n=4+1) met sterk overleg en 24/24 7/7 permanentie
- Opvolgen
 - vochtbalans, saturatie, koorts, nierfunctie en hartfalen
 - Veel acute NI en hartdecompensatie-episodes
 - Vaak ontspoorde glycemie en INR
- Ontstollen: Tenzij tegenindicatie start preventief LMWH tenzij reeds DOAC
- Lage drempel voor starten AB (amoxiclav 5d, max 7d)

Resultaten: 101 post bewoners (op 248)

<u>Severity of infection</u>	<u>all (101)</u>	<u>%</u>	<u>Wave1 (22)</u>	<u>%</u>	<u>Wave2 (48)</u>	<u>%</u>	<u>Wave3 (31)</u>	<u>%</u>
Asymptomatic	12	11%	1	5%	6	13%	5	16%
Mild	18	18%	3	14%	7	15%	8	26%
Moderate	26	26%	3	14%	16	33%	7	23%
Severe	18	18%	2	9%	8	17%	8	26%
Deceased	27	27%	13	59%	12	25%	2	6%
<u>Therapy</u>	<u>all (101)</u>	<u>%</u>	<u>Wave 1 (22)</u>	<u>%</u>	<u>Wave 2 (48)</u>	<u>%</u>	<u>Wave 3 (31)</u>	<u>%</u>
Subcutaneous fluid			2	9%	9	18%	4	13%
	15	15%						
Oxygen	36	36%	10	45%	17	35%	9	29%
Morphine	27	26%	13	59%	10	21%	4	13%
Antibiotics	56	55%	13	59%	25	52%	18	58%

overlijden

Predictoren van overlijden

	HR for mortality	95% CI	P value
Male gender	2,90	1,22-6,87	0,02
Active smoker	3,86	0,44-34,06	0,22
DOAC or warfarin intake at baseline	0,32	0,12-0,88	0,03
Diagnosis heartfailure at baseline	0,92	0,34-2,44	0,86
eGFR <45 ml/min at baseline	3,16	0,99-10,16	0,05
COPD at baseline	0,74	0,15-3,69	0,71
Age	1,14	1,07-1,22	0,00

Wat leerden we hieruit

- Veel bewoners met “niet ideale medicatie en opvolging” bij start
- Nood aan duidelijk uitbraakplan en materiaal
- Nood aan duidelijkheid rond zorgplanning, (ABC systeem>DNR)
- Sterke meerwaarde van een vast team huisartsen i.p.v. elke patiënt zijn eigen huisarts. Meerwaarde voor
 - Team zorgverleners
 - Kwaliteit van Medische zorg
- Sterke nood aan
 - Elektronisch Medisch dossier: wie heeft pneumonie???
 - Signalisatie van besmettelijke ziekten binnen een WZC
 - Uitklaren rol CRA-HA, uitklaren medische permanentie

Er waren al problemen voor COVID

- Onvolledige medische dossiers, wisselende opvolging
- Gebrek aan het meten van medische kwaliteit
- Elke huisarts zijn eigen systeem elke WZC ook
- Nood zorgplanning om overbodige opnames te voorkomen
- Goed beleid als huisarts <-> veel prestaties verdient beter.
- Niet elke HA is even vertrouwd met VZP en palliatieve zorg

Wat nu?

- CRA taak en bevoegdheden herbekijken
- Een WZC met 180 bewoners en 63 verschillende huisartsen (+HAIO's) is geen goed idee
- Zeer veel transfers tussen WZC en ziekenhuis
 - Opnames
 - Sondewissel en co
 - Dialyse
 - Raadplegingen
 - ...
- Te zwakke medische permanentie
 - Overdag moeilijk bereikbaar
 - Weekend en nacht wachtdienst

Oplossingen

- Wat is het alternatief voor iedere bewoner een eigen HA?
 - Vaste instellingsartsen (NL model)
 - Klein team per WZC?
 - Meer HA maar EMD, duidelijke afspraken en kwaliteitsmeting
- In elk scenario: nood aan meer medische capaciteit in WZC
 - Meer tijd (=geld) voor VZP, meer verpleegkundige expertise
 - Gedifferentieerde financiering nodig i.p.v. enkel per bezoek
- Medische permanentie herbekijken (team per WZC?)
- Overleg met internisten i.p.v. verwijzen van kwetsbare bewoner